

Høringsforslag til prioriteringer, prinsipper og kriterier for tildeling av driftstilskudd til høyere yrkesfaglig utdanning med studiestart studieåret 2025/26 i Trøndelag fylkeskommune

Dette dokumentet gir Trøndelag fylkeskommunes rammeverk for søknad om og tildeling av driftstilskudd til høyere yrkesfaglige utdanninger (HYU) med oppstart i løpet av studieåret 2025/26.

Fylkeskommunen skal etter § 3 i lov om høyere yrkesfaglig utdanning sørge for at det tilbys **akkreditert** HYU i samsvar med behovet for **kompetanse lokalt, regionalt og nasjonalt**. HYU skal gi kompetanse som kan tas i bruk for å løse oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak, være praksisnær og imøtekomme behovet for kvalifisert arbeidskraft.

Ifølge oppdragsbrev om forvaltning av driftstilskudd for fagskoler fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir)¹, skal fylkeskommunen viderefordre tilskudd til private og offentlige fagskoler i Trøndelag i tråd med retningslinjer fastsatt av Kunnskapsdepartementet². Det er opp til fylkeskommunen hvilke prinsipper som legges til grunn for tildeling av tilskudd, men de overordnede målene med driftsmidlene fastsatt i statsbudsjettet skal være førende:

1. Høy kvalitet i høyere yrkesfaglig utdanning
2. Relevant høyere yrkesfaglig utdanning som svarer på kompetansebehovene i arbeidslivet
3. God tilgang til høyere yrkesfaglig utdanning i hele landet
4. Effektiv og solid fagskolesektor

Driftstilskuddet skal stimulere til gjennomføring i HYU, komme studentene til gode og benyttes til studier som er akkrediterte av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT). Det skal videre bidra til at HYU dekker kompetansebehovene i samfunnet, noe som bl.a. forutsetter et nært samarbeid mellom fagskolene og arbeidslivet.

1. Forutsetninger for å kunne søke om driftstilskudd

Følgende forutsetninger må ligge til grunn for at en fagskole er søknadsberettiget i Trøndelag:

1. Høyere yrkesfaglige utdanninger det søkes tilskudd til må være akkrediterte av NOKUT eller bli gitt av en fagskole med fagområdeakkreditering innenfor det aktuelle fagområdet. Dersom Stortinget vedtar at fagskoler kan gis institusjonsakkreditering, vil også fagskoler med slik akkreditering kunne søke.
2. Fagskolen må i utgangspunktet ha studiested i Trøndelag, og studiene skal hovedsakelig enten gjennomføres i eller driftes fra Trøndelag. Stedbaserte utdanninger må derfor gjennomføres i Trøndelag og nettbaserte utdanninger må i utgangspunktet driftes herfra.
3. I enkelte tilfeller, og i dialog med den aktuelle fagskolens vertsfylke og Trøndelag fylkeskommune, kan nettbaserte utdanninger med samlinger bli finansiert av Trøndelag fylkeskommune selv om fagskolen har kontoradresse i et annet fylke. En forutsetning for finansiering av Trøndelag fylkeskommune vil da være at studiet dekker kompetansebehov som eksisterende fagskoler i Trøndelag ikke dekker, i hele eller deler av fylket. Det forutsettes videre at det kan dokumenteres at studiene ikke er dobbeltfinansierte. Fagskoler som søker om driftstilskudd fra flere fylkeskommuner, må informere om dette.

2. Prioriterte kompetansebehov

HYU skal bidra til å dekke et skiftende kompetansebehov i arbeidslivet. Trøndelag fylkeskommune vil prioritere tildeling av driftstilskudd som dekker kompetansebehov i Trøndelag, men vil også kunne finansiere utdanninger som dekker nasjonale kompetansebehov innenfor enkelte fagområder.

Ved behandling av søknader om driftstilskudd til HYU veier kompetansebehovet tyngre enn en fagskoles behov for økonomisk forutsigbarhet. Gjennom etablerte samarbeidsarenaer, slik som Arena for HYU i Trøndelag og Yrkesopplæringsnemnda, og i dialog med fagskolene vil fylkeskommunen likevel legge til rette for mest mulig forutsigbare økonomiske rammer for fagskolene. Enkelte av samarbeidsarenaene er partssammensatte.

Trøndelag fylkeskommune vil ved tildeling av driftstilskudd for studier med studiestart i løpet av studieåret 2025/26 legge særlig vekt på at det ved utforming og gjennomføring av utdanningene blir tatt hensyn til sosiale og økonomiske

¹ [Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse: Oppdragsbrev om forvaltning av driftstilskudd i 2024](#)

² [Kunnskapsdepartementet: Retningslinjer for tilskudd til drift av fagskoler](#)

bærekraftsmål. I denne sammenheng vil det bli lagt vekt på kompetanse i det enkelte studium som tilrettelegger for det grønne skiftet, sirkulære løsninger og fokus på teknologiforståelse.

Utover dette vil vi prioritere tildeling av driftstilskudd til utdanninger som bidrar til å dekke kompetansebehov i Trøndelag innenfor ett eller flere av følgende områder

- helse, omsorg og oppvekst
- industri, bygg og anlegg
- elektro og teknologi
- Informasjons- og kommunikasjonsteknologi
- bioøkonomi, landbruk og andre grønne næringer
- maritim sektor
- mat-, reise- og opplevelsesnæringer

Videre vil Trøndelag fylkeskommune kunne gi driftstilskudd til utdanninger med et nasjonalt nedslagsfelt innenfor:

- havbruk/marin sektor
- geomatikk
- ortopediteknikk
- markedsføring og visuell kommunikasjon

En forutsetning for finansiering av slike studier er at studentene er knyttet til studiested i Trøndelag.

Dersom samfunnsmessige endringer knyttet til kompetansebehov tilsier det, kan det også gis tilskudd til høyere yrkesfaglige utdanningstilbud på andre områder enn det som er omtalt i punktene over.

3. Prinsipper for tilskuddsforvaltning

Trøndelag fylkeskommunes forvaltning av driftstilskudd til HYU skal gjøres innenfor de økonomiske rammene som til enhver tid stilles til rådighet til dette.

Fylkeskommunen legger vekt på at det skal være mulig å få tilgang til HYU uansett hvor du bor i Trøndelag. Fagskoler som har et distriktperspektiv på distribusjon av sine tilbud, vil derfor bli prioritert ved tildeling av driftstilskudd.

Utover dette vil følgende forhold bli tillagt vekt ved vurdering av hvilke utdanninger og skoler som skal gis tilskudd:

- a) Utdanningen er utviklet i partnerskap med privat og offentlig arbeidsliv og vil bli videreutviklet i samarbeid med det. Samarbeid med trøndersk arbeidsliv vil bli tillagt særlig vekt.
- b) Utdanningen er tilpasset behovene i privat og offentlig arbeidsliv med tanke på faglig innhold, organisering og omfang
- c) Utdanningen bidrar til sammenhengende utdanningsløp fra videregående opplæring til HYU som dekker kompetansebehov for prioriterte næringer i Trøndelags ulike regioner, og legger slik til rette for sammenhengende lokale karriereløp
- d) Utdanningen gir praktisk og teoretisk kompetanse som kan tas i bruk for å løse oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak
- e) Utdanningen legger opp til kontakt og samarbeid mellom studenter og arbeidsliv i løpet av studietiden
- f) Utdanningen er tilpasset det å ha jobb under studiet og at studentene kan gjennomføre studiet i nærheten av eget bosted
- g) Utdanningen bygger på kunnskap og erfaring fra ett eller flere yrkesfelt og er i samsvar med relevante pedagogiske, etiske og vitenskapelige prinsipper
- h) Utdanningen bidrar til fagarbeideres forståelse av innovasjon og forskning
- i) Utdanningen sikrer gode vilkår for studentene
- j) Utdanningen bidrar til at mål i kompetansestrategi for Trøndelag nås

4. Kriterier ved behandling av søknader

Ved behandling av søknader vil det bli lagt vekt på:

- a) at søknaden synliggjør at fagskolen samarbeider med fagmiljøer i og utenfor Trøndelag med tanke på å avdekke kompetansebehov, sikre studienes arbeidslivsrelevans og styrke og utvide kompetansetilbudet slik at det dekker konkrete kompetansebehov i Trøndelag
- b) at søknaden synliggjør at fagskolen ser kompetansebehov nasjonalt og i Trøndelag i sammenheng

- c) at fagskolen synliggjör at søknaden er realistisk med hensyn til rekruttering av studenter, mulighet for oppstart og for gjennomføring av studiet/ene
- d) at søknaden synliggjör at fagskolen har tilstrekkelig faglig og administrativ styrke, kvalitet og soliditet
- e) at søknaden synliggjör at fagskolen har utviklings- og omstillingsevne for å tilpasse utdanningene til et skiftende kompetansebehov i arbeidslivet
- f) at søknaden synliggjör at fagskolen er åpen og villig til utvikling, til å dele erfaringer, til samarbeid med andre fagskoler og utdanningstilbydere på andre utdanningsnivå, og til å synliggjøre høyere yrkesfaglig utdanning som et viktig og selvstendig nivå i utdanningslandskapet
- g) erfaringstall om andel studenter som gjennomfører studiene, både på normert tid og totalt
- h) studiepoengproduksjon de siste to årene, relatert til fagskolens størrelse
- i) erfaringstall om søkning til fagskolen og det aktuelle studiet over tid
- j) at søknaden synliggjör veiledningskompetanse og organisering av veiledning ved fagskolen
- k) at søknaden synliggjör nettpedagogisk kompetanse og organisering ved fagskolen
- l) at søknaden synliggjör at fagskolen legger til rette for å inkludere studenter med en mangfoldig bakgrunn, og at den bidrar til et likestilt arbeidsliv
- m) at søknaden synliggjör at fagskolen legger til rette for at studentene får innføring i studieteknikk og bruk av digitale hjelpemidler

Fagskoler med fagområde- eller institusjonsakkreditering eller som arbeider for å få slik akkreditering, vil bli prioritert ved tildeling av driftstilskudd.

5. Om søknadsbehandling og økonomi

I tillegg til at den danner grunnlag for fylkeskommunens vurdering av søknader, utgjör informasjon i fagskolenes søknader om driftstilskudd et sentralt bidrag til kunnskapsgrunnlaget for fylkeskommunens helhetlige forvaltning av høyere yrkesfaglig sektor.

Dersom en fagskole kan dokumentere høy søkning og gjennomføring over tid på studier hvor arbeidslivet signaliserer et vedvarende kompetansebehov, vil fylkeskommunen kunne vurdere å gi tilsagn om finansiering for mer enn ett kull av gangen. Vi vil også kunne vurdere å gi tilsagn for flere kull for studier som dekker et vedvarende kompetansebehov, men hvor søkningen er lavere enn ønskelig. Dette for å kunne gi fagskolen mulighet til å arbeide over tid med å styrke rekrutteringen.

Ved behandling av søknader vil fylkeskommunen kunne begrense antall fagskoler som gis tilskudd til sammenlignbare studier dersom det er grunn til å tro at det ikke er studentgrunnlag for alle skoler som søker støtte til slike studier. Under ellers like vilkår, vil fagskoler som tidligere har mottatt driftstilskudd bli prioritert foran nye tilbydere med like eller sammenlignbare utdanninger.

Dersom beregnede kostnader er større enn tilgjengelige økonomiske rammer, vil fylkeskommunen kunne fastsette en standard gruppestørrelse for beregning av driftstilskudd. Ut fra dialog med sektoren, vil denne normalt ikke være lavere enn 15 studenter per gruppe.

Tilsagn om tilskudd til drift av nye utdanninger vil bli gitt i tråd med fylkeskommunens årshjul for forvaltning av HYU. Driftstilskudd vil bli utbetalt to ganger årlig, i tråd med føringer gitt i retningslinjer fra Kunnskapsdepartementet.

Satsstruktur vedtas av politisk nivå i fylkeskommunen i løpet av høsthalvåret. Tilskuddssatser vedtas av politisk nivå i fylkeskommunen hver høst med bakgrunn i de statlige rammene som gis gjennom Stortingets behandling av Statsbudsjettet. Fagskolen må ved søknad opplyse om hvilken form studiet vil bli tilbudt som. NOKUT må ha gitt godkjenning av den aktuelle studieformen i sitt vedtak om akkreditering.

Så fremt et studium som gis tilsagn om tilskudd blir startet opp, vil tildeling bli gjort i samsvar med føringer gitt av nasjonale myndigheter. Politisk nivå i fylkeskommunen vil i løpet av høsten vedta føringer for beregning av tilskudd for studieløp det gis tilsagn om tilskudd til.

Trøndelag fylkeskommune opererer ikke med ettertildeling/krav om tilbakebetaling av tilskudd beregnet ut fra produserte studiepoengsenheter ved en fagskole, kjent som resultatbasert uttelling. Tilskuddet fagskolene får utbetalt årlig utgjör altså 100 % av tildelingen fra fylkeskommunen.

Studier som ikke reelt er fullfinansiert av offentlige midler, og som gis driftstilskudd fra fylkeskommunen, kan ta en begrenset studieavgift. Avgiften bør settes lavest mulig, være særlig begrunnet og ikke overstige kr. 2 000 per student per semester. Fagskolen må kunne dokumentere at en eventuell avgift fullt ut går til drift av studiet.

Dersom fylkeskommunen gir tilskudd til oppstart av et studium forplikter vi oss også til å sikre finansiering slik at studenter som har startet på et studium kan fullføre dette innenfor planlagt progresjon. En fagskole som starter opp et studium er forpliktet til å sikre at studentene kan fullføre sine studier enten i egen organisasjon eller ved andre fagskoler.

Det er en forutsetning at Trøndelag høyere yrkesfagskole (THYF) er formell samarbeidspartner for tilbud som distribueres til trønderske fylkeskommunale enheter.

Eventuell finansiering av utdanninger gitt til eksterne (ikke-trønderske) offentlige fagskoler forutsetter at tilbud blir gitt i et formalisert samarbeid med THYF også når det blir gitt på andre arenaer enn ved fylkeskommunale enheter i Trøndelag.

Fagskoler som mottar økonomisk støtte fra fylkeskommunen til en eller flere høyere yrkesfaglige utdanninger må forholde seg til de forutsetninger fylkeskommunen gir i budsjettdokumenter, tilsagns- og tilskuddsbrev og til bestemmelsene i lov om høyere yrkesfaglig utdanning med tilhørende forskrifter.

HØRINGSNOTAT